

02842215

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.005.04.2015

P/15/033

UNK 36888/15

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/15/033 Zarządzanie obiektami mostowymi i przepustami przez administrację drogową

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku

Kontroler Andrzej Juchnicki – doradca ekonomiczny

Jednostka kontrolowana Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku, ul. Zwycięstwa 2, 15-703 Białystok (zwana dalej „Oddziałem”)

Kierownik jednostki kontrolowanej Jerzy Doroszkiewicz – Dyrektor Oddziału

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ podejmowanie przez Oddział działań na rzecz utrzymania obiektów mostowych i przepustów w stanie zapewniającym bezpieczeństwo i sprawność ruchu drogowego oraz zabezpieczenia środków finansowych adekwatnych do potrzeb remontowych, modernizacyjnych i utrzymaniowych w latach 2014–2015 (do 31 maja).

Uzasadnienie oceny ogólnej Ocena taka wynika z prawidłowego prowadzenia ewidencji i rejestrów obiektów mostowych i przepustów, corocznego wykonywania okresowych kontroli (przeглядów) stanu technicznego tych obiektów oraz planowania i prowadzenia – w miarę posiadanych środków – zadań inwestycyjnych i remontowych tych obiektów, także w zakresie bieżącego ich utrzymania.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania planistyczne w zakresie rozwoju oraz finansowania budowy, przebudowy, remontów oraz utrzymania i ochrony drogowych obiektów mostowych i przepustów.

1.1. Plan rozwoju sieci dróg

Opis stanu faktycznego

W latach 2014–2015 (do 31 maja) Oddział uczestniczył w tworzeniu planu rozwoju sieci drogowej, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych². Opracowywano i sukcesywnie przesyłano Centrali Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie (zwanej dalej „Centralą”) dane dotyczące potrzeb w zakresie realizacji inwestycji na zarządzanej sieci drogowej (tzw. Karty Projektu), na bieżąco monitorowano postęp prac przygotowawczych i szacowano wysokość wydatków na te zadania. Z-ca dyrektora Oddziału ds. Zarządzania Drogami i Mostami wyjaśniła, że plany rozwoju sieci drogowej dotyczące dróg krajowych, w tym sieci autostrad i dróg ekspresowych, opracowywane są na szczeblu rządowym, a wszystkie informacje z tym związane zamieszczane są na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju („MIR”). (dowód: akta kontroli str.3-5)

W związku z powyższym Oddział nie przekazywał planów rozwoju sieci drogowej organom właściwym w sprawie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego. Zainteresowanym instytucjom przekazywano natomiast dane o zrealizowanych, realizowanych i planowanych inwestycjach, w tym m.in. dla Podlaskiego Biura Planowania Przestrzennego w Białymstoku. Z-ca dyrektora Oddziału ds. Zarządzania Drogami i Mostami wyjaśniła, że każdorazowo wszystkie przygotowane dokumentacje

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2015 r., poz. 460 ze zm.

są konsultowane z władzami gmin i społeczeństwem lokalnym w trakcie prac nad wyłonieniem preferowanego wariantu inwestycji. (dowód: akta kontroli str.6-12)

1.2. Opracowanie planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony drogowych obiektów inżynierskich

1.2.1. W odpowiedzi na wniosek Centrali, 29 marca 2013 r. Oddział przesłał Projekt planu zadań mostowych na lata 2014–2016 obejmujący 13 zadań o łącznej wartości 30.161 tys. zł, w którym:

- a) w 2014 roku zakładano realizację pięciu zadań o wartości 18.445 tys. zł w następującej kolejności (według Oddziału):
- przebudowę za 2.179 tys. zł mostu o długości 27,55 m w miejscowości Zambrów Pruski (droga nr 63 w lokalizacji km 167+168), którego stan techniczny został podczas przeglądu okresowego przeprowadzonego przez Oddział w 2012 roku oceniony na 2,91,
  - budowę za 12.547 tys. zł mostu o dł. 28,5 m w miejscowości Mielniki (droga nr 8 km 681+344; ocena z 2012 roku – 3,00),
  - budowę za 312 tys. zł przepustu o dł. 8,10 m w miejscowości Augustów (droga nr 16 km 339+614; ocena z 2012 roku – 3,00),
  - remont za 2.800 tys. zł mostu o dł. 123 m w miejscowości Ryboły (droga nr 19 km 90+718; ocena z 2012 roku – 3,00),
  - remont za 607 tys. zł kładki dla pieszych o dł. 21,20 m w miejscowości Augustów (droga nr 8 km 733+361; ocena z 2012 roku – 3,92),
- b) w 2015 roku zaplanowano cztery zadania o wartości 6.919 tys. zł w następującej kolejności (zadania od nr 6 do 9):
- przebudowę za 1.740 tys. zł mostu o dł. 30,30 m w miejscowości Zambrów (droga nr 63 km 168+942; ocena z 2012 roku – 3,00),
  - przebudowę za 2.849 tys. zł mostu o dł. 17,5 m w miejscowości Bożejewo (droga nr 64 km 13+544; ocena z 2012 roku – 3,00),
  - budowę za 1.844 tys. zł mostu o dł. 8,15 m w miejscowości Żarnowo (droga nr 16 km 334+605; ocena z 2012 roku – 3,00),
  - budowę za 486 tys. zł mostu o dł. 4,2 m w miejscowości Olszanka (droga nr 16 km 380+481; ocena z 2012 roku – 2,92),
- c) w 2016 roku założono wykonanie czterech zadań o wartości 4.797 tys. zł w następującej kolejności (zadania od nr 10 do 13):
- budowę za 1.379 tys. zł mostu o dł. 4,74 m w miejscowości Wysokie (droga nr 64 km 685+395; ocena z 2012 roku – 3,00),
  - przebudowę za kwotę 1.884 tys. zł mostu o dł. 30,60 m w miejscowości Mień (droga nr 66 km 41+313; ocena z 2012 roku – 3,00),
  - budowę za 1.052 tys. zł przepustu o dł. 14,05 m w miejscowości Bielsk Podlaski (droga nr 19 km 107+121; ocena z 2012 roku – 2,91),
  - budowa za 482 tys. zł przepustu o dł. 8,0 m w miejscowości Głęboki Bród (droga nr 16 km 360+309; ocena z 2012 roku – 3,00).

(dowód: akta kontroli str. 13-26, 37-38)

W ww. Projekcie planu zadań mostowych na lata 2014–2016 Oddział ujął wszystkie zadania (siedem) przewidziane do realizacji w „Projekcie planu remontów centralnych obiektów mostowych i wzmocnień na 2013 rok”, sporządzonym w Oddziale 7 września 2012 r. (projekt ten został opracowany w odpowiedzi na wniosek Centrali w sprawie podania zadań mostowych do planu pracy na 2013 rok). Zawarte w tym Projekcie zadania posiadały inną kolejność ustaloną „na podstawie algorytmu Eksperckiego (Lista E)”³ i w Projekcie planu

³ Kolejność realizacji zadań ustalona przez Centralę w skali całego kraju, na podstawie danych o obiektach inżynierskich przekazywanych przez Oddziały

zadań mostowych na lata 2014–2016 zostały przez Oddział sklasyfikowane na miejscach odpowiednio: 10, 2, 7, 8, 6, 5 i 11. (dowód: akta kontroli str. 13-17)

Z-ca dyrektora Oddziału ds. Zarządzania Drogami i Mostami wyjaśniła, że nowa kolejność została ustalona przez Oddział przy uwzględnieniu aktualnego stanu technicznego obiektów, klasy technicznej drogi i natężenia ruchu oraz posiadanej dokumentacji technicznej na realizację zadania. (dowód: akta kontroli str. 34-36)

W projekcie zamieszczono także 11 innych zadań przewidzianych do realizacji po 2016 roku dotyczących przebudowy kosztem 13.000 tys. zł 11 mostów o dł. od 3,8 m do 43,3 m, w tym w miejscowościach: Zambrów (droga nr 8 km 578+049), Serski Las i Giby (droga nr 16 km odpowiednio 355+662 i 371+827), Kamionka, Bartoszycha, Biała i Koźliki (droga nr 19 km odpowiednio 26+175, 41+018, 65+782 i 80+687), Kozerówka i Klekotowo (droga nr 62 km 342+657 i km 347+657), Bobrowniki (droga nr 65 km 215+126) i Kozły (droga nr 66 km 83+803). (dowód: akta kontroli str. 21-22)

Ponadto ujęto w ww. Projekcie pięć (z 11) obiektów mostowych, które podczas przeglądów okresowych, przeprowadzonych w 2012 roku, otrzymały ocenę niższą od 3,00 (cztery mosty w miejscowościach Olszanka, Zambrów Pruski, Serski Las i Giby oraz przepust w miejscowości Bielsk Podlaski). Nie ujęto w nim natomiast sześciu innych obiektów mostowych, które podczas tych przeglądów otrzymały oceny niższe od 3,00, tj.:

- dwóch mostów w miejscowości Szczerba i Nowinka na drodze nr 8 (km 741+715 i 743+093), które zostały ocenione na 2,83 i 2,92,
- czterech przepustów w miejscowościach: Ogrodniki (km 388+352), Kramkowo (km 15+957), Wizna (km 20+472) i Grajewo (km 90+392), które zostały ocenione od 2,00 do 2,90. (dowód: akta kontroli str. 37-38)

Z-ca dyrektora Oddziału ds. Zarządzania Drogami i Mostami wyjaśniła, że obiektów mostowych w miejscowościach Szczerba i Nowinka na drodze nr 8 nie ujęto w planie z powodów ekonomicznych, w związku z planowaną zmianą kategorii tego odcinka drogi na drogę gminną po zakończeniu rozpoczętej budowy obwodnicy Augustowa. W związku z tym na tych obiektach wykonano naprawy w ramach robót bieżącego utrzymania mostów oraz wymieniono nawierzchnię, co zapewnia odpowiedni stan techniczny obiektów dla drogi kategorii gminnej. W celu zapewnienia odpowiedniego stanu technicznego i bezpieczeństwa użytkowania na przepustach z oceną poniżej 3, w miejscowościach Ogrodniki na drodze nr 16 oraz Wizna i Kramkowo na drodze nr 64, już w 2012 roku wykonano wymianę nawierzchni oraz roboty naprawcze i konserwacyjne w ramach bieżącego utrzymania mostów, co wpłynęło na poprawę stanu technicznego. W 2013 roku wykonano naprawy głowic na przepustach w miejscowościach Wizna i Kramkowo. Na przepuście w miejscowości Grajewo na drodze nr 65 prowadzone są roboty naprawcze w ramach bieżącego utrzymania mostów. Aktualnie przygotowywana jest dokumentacja techniczna na przebudowę przepustu. Przebudowę przewiduje się po 2016 roku. Aktualnie po wykonanych pracach wymiany nawierzchni oraz robót w ramach bieżącego utrzymania mostów stan techniczny ww. obiektów zapewnia bezpieczeństwo użytkowania.

(dowód: akta kontroli str. 34-36, 329-330)

W grudniu 2013 roku Oddział otrzymał z Centrali „Program działań na sieci drogowej w zakresie drogowych obiektów inżynierskich” (z 19 lipca 2013 r.), w którym zostały ujęte wszystkie zadania (13) zgłoszone przez Oddział w Projekcie planu zadań mostowych na lata 2014–2016 oraz cztery inne zadania planowane do realizacji w ramach zadań drogowych (zadania otrzymały w skali kraju miejsca od 49 do 294).

W Programie tym planowano w 2014 roku realizację dziewięciu zadań o łącznej wartości 24.708 tys. zł, w tym:

- budowę czterech obiektów: mostu o dł. 4,7 m w miejscowości Wysokie (droga nr 8 km 685+395) kosztem 1.379 tys. zł (49. miejsce w Programie), mostu o dł. 28,5 m w miejscowości Mielniki (droga nr 8 km 681+344) za 12.547 tys. zł (51. miejsce), przepustu o dł. 8,10 m w miejscowości Augustów (droga nr 16 km 339+614) kosztem 312 tys. zł (129. miejsce) i mostu o dł. 4,2 m w miejscowości Olszanka (droga nr 16 km 380+481) za 486 tys. zł (264. miejsce),

- przebudowę trzech obiektów: mostu o dł. 17,5 m w miejscowości Bożejewo (droga nr 64 km 13+544) kosztem 2.849 tys. zł (53. miejsce), kładki dla pieszych o dł. 21,20 m w miejscowości Augustów (droga nr 8 km 733+361) za 607 tys. zł (58. miejsce) i mostu o dł. 8,15 m w miejscowości Żarnowo (droga nr 16 km 334+605) kosztem 1.884 tys. zł (56. miejsce),
- remont za 2.800 tys. zł mostu o dł. 123 m w miejscowości Ryboły (droga nr 19 km 90+718; 294. miejsce).

W 2015 roku zakładano realizację trzech zadań o łącznej wartości 4.401 tys. zł, w tym:

- budowę przepustu o dł. 8 m w miejscowości Głębokki Bród (droga nr 16 km 360+309) za 482 tys. zł (198. miejsce),
- przebudowę dwóch obiektów: mostu o dł. 27,55 m w miejscowości Zambrów Pruski (droga nr 63 km 167+168) kosztem 2.179 tys. zł (202. miejsce) i mostu o dł. 30,30 m w miejscowości Zambrów (droga nr 63 km 168+942) za 1.740 tys. zł (230. miejsce).

W 2016 roku w Programie zaplanowano budowę przepustu o dł. 14,05 m w miejscowości Bielsk Podlaski (droga nr 19 km 107+121) kosztem 1.052 tys. zł (130. miejsce). Ujęto w nim także cztery zadania przewidziane do realizacji w ramach zadań drogowych (z miejscami w Programie odpowiednio 245, 248, 276 i 277), bez wskazania kwot i terminów ich realizacji. Zadania te dotyczyły remontu nawierzchni na czterech obiektach inżynierskich (o dł. od 5 m do 8,6 m) w miejscowościach: Popiołówka (droga nr 8 km 674+270), Giby (droga nr 16 km 371+827) oraz Myśliwiec i Chraboły (droga nr 65 w lokalizacji odpowiednio km 149+138 i km 147+214). (dowód: akta kontroli str. 28-33)

Zgodnie z zaleceniem Centrali, Oddział przekazywał jej zaktualizowane informacje dotyczące zadań ujętych w Programie z 19 lipca 2013 r. Między innymi: 29 stycznia 2014 r. zaktualizowano wartości zadań z uwzględnieniem kosztu nadzoru inwestorskiego oraz poinformowano o uwzględnieniu dodatkowych potrzeb inwestycyjnych wynikających z przeprowadzonego w 2014 roku przeglądu mostu w miejscowości Wizna na drodze nr 64 (9.000 tys. zł na 2016 rok) i zabezpieczenia kładki dla pieszych na drodze nr 8 przy ul. 29 Listopada w Augustowie (570 tys. zł na 2014 rok). W przesłanym 19 maja 2014 r. Centrali uzasadnieniu celowości wprowadzenia tego zadania do projektu planu na 2015 rok Oddział podał m. in., że inwestycja obejmuje wykonanie zabezpieczenia jednostek żeglugi śródlądowej przed uderzeniem w pochylnię kładki wybudowanej w latach 2008–2009, poprzez budowę – wzdłuż nabrzeża, przy którym usytuowana jest kładka – odbojnicy o długości 33,74 m, celem wyeliminowania zagrożenia dla jednostek żeglugi manewrujących w basenie portowym. Ponadto 29 stycznia 2014 r. poinformowano Centralę o obniżeniu – w wyniku przeprowadzonych przeglądów rozszerzonych – parametru bezpieczeństwa ruchu publicznego dla niektórych obiektów ze względu na brak barier ochronnych (stosownie do ustaleń z narady w dniu 12 grudnia 2013 r.), a także podano, że w ocenie Oddziału najpilniejszej przebudowy wymagają obiekty mostowe wykazane w Programie pod pozycjami nr 202, tj. most o dł. 27,55 m w miejscowości Zambrów Pruski (droga nr 63 km 167+168) i nr 230, czyli most o dł. 30,30 m w miejscowości Zambrów (droga nr 63 km 168+942). Z kolei 4 lutego 2014 r. Centrali przekazano poprawki i uzupełnienia do przesłanej wcześniej wersji Programu (dotyczyły m.in. informacji o potrzebie dokonania aktualizacji dokumentacji niektórych zadań).

(dowód: akta kontroli str. 48-57)

Ponadto po otrzymaniu z Centrali (25 lutego 2014 r.) informacji o obowiązku opracowania Programu Inwestycji dla wszystkich zadań o charakterze majątkowym, przewidzianych do realizacji w 2015 roku i konieczności jego uzgadniania z MIR, Oddział sukcesywnie przekazywał Centrali stosowne dokumenty. Do 31 maja 2015 r. wymagane uzgodnienia uzyskano dla 10 z 17 zadań przewidzianych w Programie z 19 lipca 2013 r. W ww. piśmie z 25 lutego 2014 r. Oddział został poinformowany, że posiadanie uzgodnionego Programu Inwestycji jest warunkiem koniecznym dla umieszczenia w projekcie planu zadań o charakterze majątkowym, nie gwarantuje jednak przyznania środków na realizację zadania. (dowód: akta kontroli str. 58-60)

1.2.2. Na realizację w 2014 i 2015 roku zadań w zakresie bieżącego utrzymania mostów, Oddział zgłosił Centrali zapotrzebowanie w kwotach odpowiednio 2.700 tys. zł i 6.980 tys. zł, a otrzymał środki w wysokości 2.500 tys. zł i 6.980 tys. zł:

- w 2014 roku na: utrzymanie czystości – 918,2 tys. zł, roboty naprawcze i konserwacyjne – 503,7 tys. zł, roboty remontowe – 991,5 tys. zł (m.in. na mostach w miejscowościach: Turna Mała na drodze nr 19 km 161+225, Wizna na drodze nr 64 km 21+649 i Przewięź na drodze nr 16 km 345+549), przeglądy i ekspertyzy – 30 tys. zł oraz inne wydatki (m.in. opłata za grunty zajęte wodami, nadzory związane z obsługą zadań mostowych) – 56,7 tys. zł,
- w 2015 roku na: utrzymanie czystości – 1.034,1 tys. zł, roboty naprawcze i konserwacyjne – 441,5 tys. zł, roboty remontowe – 5.477,7 tys. zł (m.in. na mostach w miejscowościach: Ryboły na drodze nr 19 km 90+718, Turna Mała na drodze nr 19 km 161+225 i Przewięź na drodze nr 16 km 345+549) i inne wydatki – 26,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 61-66)

W trakcie realizacji zadań Oddział wystąpił do Centrali o zmniejszenie planu wydatków na bieżące utrzymanie mostów. W 2014 roku wnioskowano o obniżenie planu do 1.828 tys. zł (o 672 tys. zł), w tym na: utrzymanie czystości do 710 tys. zł (zmniejszenie o 208,2 tys. zł), roboty naprawcze i konserwacyjne do 121,8 tys. zł (o 381,9 tys. zł), roboty remontowe do 879,8 tys. zł (o 111,7 tys. zł), inne wydatki do 48,5 tys. zł (o 8,2 tys. zł). Z kolei plan wydatków na przeglądy i ekspertyzy został zwiększony do 67,9 tys. zł (o 37,9 tys. zł), z uwagi na potrzebę wykonania ekspertyzy mostu w miejscowości Wizna na drodze nr 64 (km 21+649). Uzasadnieniem zmniejszenia planowanych wydatków: na utrzymanie czystości było niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie części robót przez wykonawców, na roboty konserwacyjno-naprawcze – nieodebranie części robót ze względu na zastosowanie przez wykonawców materiałów o nieodpowiedniej jakości (bez certyfikatów), a na roboty remontowe unieważnienie zamówień na wykonanie remontów mostów w miejscowościach Turna Mała i Przewięź (o czym szerzej w pkt 3.2 niniejszego wystąpienia). Z kolei w 2015 roku wnioskowano o zmniejszenie planu wydatków do 5.370 tys. zł (o 1.610 tys. zł), ze względu na zmniejszenie planowanych wydatków na roboty remontowe do 3.867,7 tys. zł (o 1.610 tys. zł) oraz przeniesienie na 2016 rok wykonania zabezpieczenia antykorozyjnego konstrukcji stalowej mostu.

(dowód: akta kontroli str. 67-82, 393)

1.2.3. Na lata 2014–2015 Oddział planował także wydatki na realizację inwestycji drogowych, w ramach których były budowane obiekty mostowe. Dotyczyło to: budowy obwodnicy Augustowa łącznie z przebudową ul. Kardynała Wyszyńskiego na drodze nr 8 (na odcinku od węzła Augustów do węzła Szkocja) oraz budowy drogi ekspresowej S-61 (na odcinku od węzła Szkocja do węzła Lotnisko) i budowy obwodnicy Bargłowa na drodze nr 61 (na odcinku od projektowanego km 236+649 do km 248+412), a także budowy obwodnicy Stawisk na drodze nr 61.

(dowód: akta kontroli str. 84-90)

1.3. Realizacja planu finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony drogowych obiektów inżynierskich

1.3.1. Na realizację zgłoszonych Centrali zadań mostowych (omówionych w pkt 1.2.1 niniejszego wystąpienia) Oddział otrzymał w planie na 2015 rok 570 tys. zł na wykonanie zabezpieczenia kładki dla pieszych na drodze nr 8 przy ul. 29 Listopada w Augustowie przed jednostkami żeglugi śródlądowej (w 2014 roku na zadania inwestycyjne nie otrzymano środków). Ponadto w ramach realizacji robót na sieci drogowej została wymieniona nawierzchnia na trzech (z czterech) obiektach wymienionych w Programie działań na sieci drogowej w zakresie drogowych obiektów inżynierskich z 19 lipca 2013 r., w tym w 2013 roku na mostach w miejscowościach Myśliwiec i Chraboły na drodze nr 65 (odpowiednio km 149+138 i km 147+214), a w 2014 roku na moście w miejscowości Giby na drodze nr 16 (km 371+827).

(dowód: akta kontroli str. 61-62, 328)

1.3.2. Na bieżące utrzymanie mostów Oddział wydatkował:

- w 2014 roku 1.828 tys. zł (100% planu po zmianach), w tym 710 tys. zł (77,3% planu na ten cel) na utrzymanie czystości, 121,8 tys. zł (24,2%) na roboty naprawcze

i konserwacyjne, 879,8 tys. zł (88,7%) na roboty remontowe, 67,9 tys. zł (226,3%) na przeglądy i ekspertyzy oraz 48,5 tys. zł (85,6%) na inne wydatki,

- w 2015 roku (do 31 maja) 326,8 tys. zł (6,1% planu po zmianach), w tym 270,6 tys. zł (28,0%) na utrzymanie czystości, 18,2 tys. zł (4,1%) na roboty naprawcze i konserwacyjne, a 38,1 tys. zł (40,9%) na inne wydatki. (dowód: akta kontroli str. 61-82)

Zakres robót remontowych zrealizowanych w latach 2014–2015 (do 31 maja) oraz poniesione na ten cel wydatki zostały omówione w pkt 3.2 niniejszego wystąpienia.

1.3.3. W ramach realizacji zadań związanych z budową dróg krajowych, do końca 2014 roku na terenie działania Oddziału zostały wybudowane obiekty mostowe i przepusty, które uzyskały pozwolenia na użytkowanie:

1. Na budowę obwodnicy Augustowa łącznie z przebudową ul. Kardynała Wyszyńskiego na drodze nr 8 do końca 2014 roku wydatkowano 720.908,3 tys. zł (koszty brutto prac przygotowawczych oraz robót i nadzoru), z czego 343.495,1 tys. zł w 2014 roku. Do 31 maja 2015 r. uzyskano 257 pozwoleń na użytkowanie obiektów inżynierskich, w tym 86 podlegających ujęciu w ewidencji (44 mosty i wiadukty oraz 42 przepusty; pozostałe przepusty o średnicy mniejszej niż 150 cm nie podlegały ewidencjonowaniu).
2. Na budowę obwodnicy Bargłowa na drodze nr 61 do końca 2014 roku wydatkowano 169.721,8 tys. zł, z czego 90.487,2 tys. zł w 2014 roku. Do 31 maja 2015 r. uzyskano 124 pozwolenia na użytkowanie obiektów inżynierskich, w tym 36 podlegających ujęciu w ewidencji (pięć mostów i wiaduktów oraz 31 przepustów; pozostałe przepusty nie podlegały ewidencjonowaniu).
3. Na budowę obwodnicy Stawisk na drodze nr 61 do końca 2014 roku wydatkowano 149.702 tys. zł, z czego 5.250,3 tys. zł w 2014 roku. Do 31 maja 2015 r. uzyskano 36 pozwoleń na użytkowanie przepustów, w tym sześć podlegających ujęciu w ewidencji. (dowód: akta kontroli str. 84-90)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i realizację przez Oddział zadań dotyczących obiektów mostowych i przepustów.

2. Prowadzenie wymaganej przepisami ewidencji obiektów mostowych i przepustów oraz sporządzanie informacji dotyczących tych obiektów.

2.1. Ewidencja obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu
faktycznego

Oddział prowadził ewidencję obiektów mostowych i przepustów w formie elektronicznej, w „Systemie Gospodarki Mostowej” („SGM”). Zawierała ona dane określone w § 9 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁴, w tym m.in.: mapy techniczno-eksploatacyjne dróg z naniesionymi mostami, książki obiektów mostowych, wykazy obiektów mostowych i przepustów. Analiza danych ujętych w ewidencji 20 obiektów mostowych (12 mostów i ośmiu przepustów) wykazała, że:

- mapy techniczno-eksploatacyjne były prowadzone w skali 1:100.000 (tj. określonej w § 12 pkt 2 rozporządzenia z 16 lutego 2005 r.) i zostały na nie naniesione mosty poddane analizie (przepusty nie były uwidocznione),
- książki obiektów mostowych były dla mostów prowadzone na bieżąco, według wzoru określonego w załączniku nr 4 do rozporządzenia z 16 lutego 2005 r. i zawierały wymagane dane, w tym m.in.: jednolite numery inwentarowe („JNI”), rodzaj obiektu, funkcja użytkowa, numer drogi (ulicy), w ciągu której most się znajdował, lokalizacja, nazwa własna obiektu, miejscowość, rodzaj i nazwa przeszkody oraz data założenia książki,

⁴ Dz. U. Nr 67, poz. 582. Rozporządzenie zwane dalej „rozporządzeniem z 16 lutego 2005 r.”

- wykazy obiektów mostowych i przepustów były prowadzone według wzoru określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia z 16 lutego 2005 r. i zawierały aktualne dane, w tym m.in.:
  - w przypadku mostów: JNl, długość i szerokość całkowita obiektu, liczba dźwigarów w przekroju poprzecznym, rok budowy, szerokość jezdni i chodników, normatyw według którego zaprojektowano obiekt, klasa obciążenia, schemat statyczny obiektu, liczba i rozpiętość teoretyczna przęseł, aktualna nośność użytkowa oraz aktualna ocena stanu technicznego,
  - w przypadku przepustów: numer ewidencyjny, lokalizacja (nr drogi i kilometrąż).
(dowód: akta kontroli str. 92-124)

Dla analizowanej grupy obiektów mostowych, nie były prowadzone karty obiektów mostowych, gdyż nie zachodziły przesłanki określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia z 16 lutego 2005 r., który stanowi, że karty obiektów mostowych prowadzi się dla mostów, wiaduktów i estakad, gdy rozpiętość teoretyczna przynajmniej jednego z przęseł jest większa niż 20 m lub całkowita długość obiektu jest równa 50 m lub większa.

2.2. Ochrona obiektów mostowych przed ruchem tzw. pojazdów nienormatywnych

W latach 2014–2015 (do 15 kwietnia) Oddział wydał odpowiednio 49 i 16 zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych po drogach publicznych, pobierając z tego tytułu 59,8 tys. zł i 22,8 tys. zł opłat (nie wydawano decyzji o zgłoszeniu sprzeciwu na taki przejazd), w tym:

- w 2014 roku wydano jedno zezwolenie kategorii IV (miesięczne), 15 kategorii V (trzy miesięczne, 10 sześciomiesięcznych i dwa 24-miesięczne), dwa kategorii VI (24-miesięczne) i 31 kategorii VII (14-dniowe),
- w 2015 roku (do 15 kwietnia) wydano pięć zezwoleń kategorii V (trzy zezwolenia miesięczne, jedno 6-miesięczne i jedno 12-miesięczne) i dwa kategorii VI (24-miesięczne) oraz dziewięć kategorii VII (14-dniowe).
(dowód: akta kontroli str. 144-151, 158).

Analiza 10 spraw dotyczących zezwoleń kategorii V i VI (po pięciu z każdej kategorii) wykazała, że:

- wydano je w terminie trzech dni roboczych od dnia złożenia wniosków (zgodnie z art. 64c ust. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁵), a przed ich wydaniem pobrano stosowane opłaty (stosownie do art. 64c ust. 2 ww. ustawy),
- wskazano w nich m.in. dane wnioskodawców, okresy ważności zezwoleń, kategorię zezwoleń, a także pouczano wnioskodawców o obowiązku (określonym w art. 64c ust. 9 Prawa o ruchu drogowym) pisemnego zawiadomienia właściwego zarządcy drogi innej niż drogi krajowe (na siedem dni roboczych przed datą planowanego przejazdu) o planowanym terminie i trasie wykonania tego przejazdu przez most lub wiadukt pojazdem, którego rzeczywista masa całkowita jest większa od dopuszczalnej.
(dowód: akta kontroli str. 143)

W latach 2014–2015 (do 31 maja) na etapie uzgadniania trasy przejazdu pojazdów nienormatywnych po zarządzanych drogach, Oddział zobowiązał pięciu wnioskodawców do przedstawienia ekspertyz i opinii technicznych, w związku z planowanym przewozem po mostach ładunków o masie od 104 do 160 ton. Zakres ekspertyz obejmował aktualną ocenę stanu technicznego obiektów, kompletne obliczenia statyczne związane z przejazdem pojazdów nienormatywnych i ocenę obiektów po wykonaniu przejazdów. Po otrzymaniu ekspertyz we wszystkich pięciu przypadkach wydano opinię pozytywną.
(dowód: akta kontroli str. 152-153)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Oddziału nie nakładali kar pieniężnych za przejazd pojazdów nienormatywnych po drogach krajowych (art. 140 aa Prawa o ruchu drogowym).
(dowód: akta kontroli str. 159)

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 1137.

Z danych uzyskanych przez NIK z Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku i Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Białymstoku („WITD”) wynika, że Policja nie gromadziła danych statystycznych o kontroli przejazdów pojazdów nienormatywnych, natomiast WITD w latach 2014–2015 (do 31 marca) na drogach krajowych nr 8, 19 i 61 skontrolowała 1.969 pojazdów i w 14 przypadkach stwierdziła ich nienormatywność. Kontroli poddano także 85 pojazdów przejeżdżających przez most w Łomży w ciągu drogi nr 61 na ul. Zjazd i ul. Generała Władysława Sikorskiego (nie stwierdzono naruszeń). (dowód: akta kontroli str. 155-157)

2.3. Nadawanie numerów inwentarzowych obiektom mostowym i przepustom

Zgodnie z wymogami § 6 i § 7 rozporządzenia z 16 lutego 2005 r., wszystkie obiekty mostowe zarządzane przez Oddział posiadały nadane JNI i zostały wprowadzone do rejestru prowadzonego w formie elektronicznej, a przepusty podlegające ewidencji (o świetle otworu równym lub większym niż 150 cm) posiadały numery ewidencyjne. Rejestr obiektów mostowych zawierał elementy określone w § 19 ww. rozporządzenia, w tym m.in. numer drogi, kilometraż, kod jednostki administracji drogowej i administracji publicznej, nazwę miejscowości położonej najbliżej obiektu i datę nadania JNI.

(dowód: akta kontroli str. 125-142)

2.4. Informacje o sieci dróg wojewódzkich (w tym o stanie obiektów mostowych)

Oddział nie otrzymywał od zarządców dróg publicznych informacji o sieci dróg publicznych zawierających dane o stanie obiektów mostowych. Z-ca dyrektora Oddziału ds. Zarządzania Drogami i Mostami wyjaśniła, że informacje takie zarządcy przekazywali do Centrali.

(dowód: akta kontroli str. 158)

2.5. Nadzór nad zarządzaniem obiektami mostowymi i przepustami

Oddział był właściwie przygotowany organizacyjnie do realizacji zadań związanych z zarządzaniem obiektami mostowymi i przepustami. Sprawami z tego zakresu zajmowało się 15 osób (cztery w Oddziale i 11 w rejonach w Augustowie, Białymstoku, Bielsku Podlaskim, Łomży, Suwałkach i Zambrowie), z których 10 posiadało wykształcenie wyższe i uprawnienia m. in. do dokonywania przeglądów okresowych stanu technicznego mostów i przepustów. W zakresach obowiązków tych pracowników uwzględniono sprawy związane z zarządzaniem mostami i przepustami, w tym m. in.:

- prowadzenie ewidencji drogowych obiektów inżynierskich,
- przeprowadzanie przeglądów obiektów inżynierskich oraz określanie potrzeb w zakresie bieżącego utrzymania, remontów i przebudowy tych obiektów,
- nadzór nad opracowaniem dokumentacji projektowej przebudowy i remontów obiektów inżynierskich,
- przygotowywanie materiałów przetargowych i przeprowadzanie procedur wyboru wykonawcy robót na obiektach inżynierskich,
- współpraca przy opracowywaniu projektów rocznych i wieloletnich planów finansowych przebudowy i remontów obiektów inżynierskich,
- nadzór merytoryczny nad utrzymaniem drogowych obiektów inżynierskich.

(dowód: akta kontroli str. 160-178)

2.6. Ilość obiektów mostowych i przepustów na zarządzanych drogach i ich stan techniczny

Według danych z ewidencji obiektów mostowych („EGM”), na 31 grudnia 2014 r. Oddział zarządzał 412 obiektami inżynierskimi, w tym:

- 190 przepustami (w trakcie przeglądów okresowych przeprowadzonych przez Oddział w 2014 roku 114 zostało ocenionych powyżej 4,00, 71 między 3,00–3,99, a pięć między 2,00–2,90); najniższe oceny otrzymały dwa żelbetowe przepusty wybudowane w 1964 roku na drodze nr 64 w miejscowościach Kramkowo i Wizna (ocena obu 2,00),

- 145 mostami (61 zostało ocenionych powyżej 4,00, 75 między 3,00–3,99, a dziewięć między 2,80–2,92); najniższą ocenę otrzymał stalowy most wybudowany w 1948 roku na drodze nr 16 w miejscowości Przewięź (ocena 2,80),
- 61 wiaduktami (wszystkie zostały ocenione na co najmniej 4,00),
- dziewięcioma kładkami (jedna oceniona na 3,00, a osiem na co najmniej 4,00),
- pięcioma przejściami podziemnymi (wszystkie ocenione na 4,00),
- dwoma tunelami (oba ocenione na 4,00). (dowód: akta kontroli str. 37-44)

W ewidencji środków trwałych Oddziału na koniec 2014 roku zostało ujętych 414 obiektów inżynierskich o łącznej wartości bilansowej netto 542.778,2 tys. zł i dotychczasowym umorzeniu 75.423,3 tys. zł, w tym:

- 190 przepustów o wartości netto 47.482,4 tys. zł i umorzeniu 5.904,6 tys. zł,
- 139 mostów o wartości netto 201.510,1 tys. zł i umorzeniu 28.443,9 tys. zł,
- 69 wiaduktów o wartości netto 267.588,6 tys. zł i umorzeniu 36.073,6 tys. zł,
- dziewięć kładek o wartości netto 18.874,5 tys. zł i umorzeniu 3.443,2 tys. zł,
- pięć przejść podziemnych o wartości netto 6.777,2 tys. zł i umorzeniu 1.475,6 tys. zł,
- dwa tunele o wartości 545,4 tys. zł i umorzeniu 82,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 179-199)

W związku z rozbieżnymi danymi ujętymi w EGM i w ewidencji księgowej Oddziału, w kwietniu 2015 roku dokonano zmian w EGM, polegających na przekwalifikowaniu ośmiu mostów na wiadukty, co skutkowało zmniejszeniem do 137 liczby mostów i zwiększeniem do 69 liczby wiaduktów (ogólna liczba obiektów mostowych nie uległa zmianie).

(dowód: akta kontroli str. 45-47)

Z-ca dyrektora Oddziału ds. Zarządzania Drogami i Mostami wyjaśniła, że osiem ww. obiektów zostało zaewidencjonowanych jako mosty, zgodnie z procedurami nadawania JNI, ustalonymi przez Centralę w Instrukcji w sprawie występowania o dodawanie, usuwanie i przeniesienie obiektów mostowych, tuneli i przepustów w rejestrze JNI, która w pkt 1.1.1.4 stanowi, że „w przypadku obiektu mostowego usytuowanego nad kilkoma różnymi przeszkodami, o rodzaju obiektu decydują kolejno: przeszkoda wodna, linia kolejowa, droga, inne przeszkody”. Tymczasem w dokumentach OT dla tych obiektów przyjęto nazwę „wiadukt”, w oparciu o nazwy zawarte w dokumentacjach projektowych i wydanych decyzjach administracyjnych. W celu ujednoczenia danych w EGM poprawiono nazwy zgodnie z dokumentami OT.

(dowód: akta kontroli str. 34-36)

Rozbieżność między liczbą obiektów inżynierskich wykazanych w EGM (412) i w ewidencji księgowej Oddziału (414) – jak wyjaśniła Z-ca dyrektora Oddziału ds. Zarządzania Drogami i Mostami – była związana z wybudowaniem i oddaniem do użytkowania w dniu 2 października 2012 r. obwodnicy Zambrowa i Wiśniewa w ciągu drogi krajowej nr 8 (klasy S). Zgodnie z art.10 ust. 5 ustawy o drogach publicznych, w takim przypadku odcinek drogi zastąpiony nowo wybudowanym odcinkiem z chwilą oddania go do użytkowania zostaje pozbawiony dotychczasowej kategorii i zaliczony do kategorii dróg gminnych. Jednocześnie trwał spór kompetencyjny między Oddziałem a Burmistrzem Zambrowa, czy ul. Ostrowska na której znajdują się dwa obiekty mostowe pozostaje drogą krajową czy gminną z uwagi na przebieg drogi nr 63. Ponieważ ul. Ostrowska w 2013 roku była utrzymywana przez Urząd Miasta w Zambrowie, Oddział przesłał 16 października 2013 r. do Centrali elektroniczne wnioski o usunięcie tych obiektów z systemu gospodarki mostowej. W wyniku rozstrzygnięcia sprawy przez sąd (zgodnie z wyrokiem ul. Ostrowska była drogą gminną), 5 maja 2015 r. przesłano do Urzędu Miasta w Zambrowie protokół zdawczo-odbiorczy. Po jego podpisaniu, ww. obiekty zostaną usunięte z ewidencji księgowej Oddziału, co ujednoczy ilość obiektów w EGM i w ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 34-36, 200-204)

W latach 2014–2015 mienie zarządzane przez Oddział było ubezpieczone na mocy umowy generalnej ubezpieczenia mienia, odpowiedzialności cywilnej i pojazdów GDDKiA, zawartej 18 grudnia 2014 r. przez Centralę, przy czym ubezpieczenie obejmowało, stosowanie do:

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

- pkt 1.1.2 Sekcji II umowy generalnej (str. 12), „budowle (z wyłączeniem dróg krajowych i drogowych obiektów inżynierskich), w tym budowle powiązane funkcjonalnie z pasem drogowym znajdujące się również poza liniami rozgraniczającymi pas drogowy”,
  - pkt 1.1.4 Sekcji II umowy generalnej (str. 12), obiekty i urządzenia związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzenia związane z zarządzaniem drogą, w tym zamontowane na drogowych obiektach inżynierskich (m.in. znaki pionowe, urządzenia zarządzania ruchem, urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, takie jak bariery ochronne, balustrady i ogrodzenie).
- (dowód: akta kontroli str. 205-286)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie prowadzenie przez Oddział ewidencji obiektów mostowych i przepustów oraz wykazanie wartości tych obiektów w księgach rachunkowych.

3. Prowadzenie okresowych kontroli obiektów mostowych i przepustów.

3.1. Dokonywanie kontroli (przeглядów) obiektów mostowych i przepustów

Analiza losowo wybranej próby 20 obiektów mostowych wykazała, że Oddział wywiązał się z obowiązku przeprowadzania okresowych kontroli (przeглядów) stanu obiektów inżynierskich, ustalonego w art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych. W szczególności:

- 12 z tych obiektów poddano corocznym kontrolom podstawowym, a pozostałe osiem rozszerzonym, stosownie do art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁶,
- kontrole tych obiektów zostały przeprowadzone przez osoby posiadające uprawnienia budowlane do dokonywania przeглядów obiektów mostowych, stosownie do art. 12 ust. 1 pkt 5, ust. 2 i ust. 7 Prawa budowlanego oraz § 17 ust. 1 i § 19 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie funkcji technicznych w budownictwie⁷,
- wyniki kontroli podstawowych zostały udokumentowane protokołami, a kontroli rozszerzonych także dokumentacją fotograficzną,
- w protokołach odnotowano zalecenia dotyczące stwierdzonych uszkodzeń oraz potwierdzono wykonanie lub niewykonanie zaleceń z poprzedniej kontroli, czym zrealizowano obowiązek określony w art. 62 ust. 1a Prawa budowlanego.

(dowód: akta kontroli str. 287-327)

3.2. Zaspokojenie potrzeb w zakresie remontów obiektów mostowych i przepustów

W zakresie bieżącego utrzymania mostów i przepustów Oddział w 2014 roku:

- ogłosił zamówienie (wyłączone spod stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁸, na podstawie art. 4 pkt 8 ww. ustawy) na wykonanie wymiany urządzeń dylatacyjnych (nr 1 i 7) na moście przez rzekę Bug w miejscowości Turna Mała (droga nr 19 km 161+225), które nie zostało rozstrzygnięte, ze względu na zaproponowane ceny (350,7 tys. zł i 365,4 tys. zł), które przewyższały wartość robót określoną w kosztorysie inwestorskim (250 tys. zł),
- ogłosił przetarg na wykonanie remontu mostu w miejscowościach Przewięź (droga nr 16 km 345+545), który został unieważniony (art. 93 ust. 1 pkt 4 Prawa zamówień publicznych), ponieważ oferta z najniższą ceną (635 tys. zł) przewyższała kwotę, którą Oddział zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia (492,9 tys. zł),
- odebrał od podmiotów zewnętrznych:
  - roboty o wartości 710 tys. zł dotyczące utrzymania czystości na obiektach mostowych (m.in. wycinka krzewów i samosiejek, koszenie traw, usuwanie kamieni

⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 83, poz. 578 ze zm. Od 25 września 2014 r. obowiązuje rozporządzenie w tej sprawie z dnia 11 września 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1278).

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 907.

i nieczystości z dna koryta cieków celem zachowania ich drożności, sprzątanie obiektów),

- prace o wartości 121,8 tys. zł dotyczące naprawy i konserwacji uszkodzonych elementów mostów i przepustów, w tym stwierdzonych podczas kontroli (przeглядów) okresowych przeprowadzonych w 2013 roku (w przypadku dziewięciu z 10 obiektów o najgorszym stanie technicznym poddanych oględzinom NIK – o czym w pkt 4.1 wystąpienia – wszystkie ustalone zalecenia zostały w 2014 roku wykonane; w przypadku mostu w miejscowości Przewięż napraw nie wykonywano ze względu na planowany w 2014 roku remont obiektu),
- roboty remontowe o wartości 879,8 tys. zł zrealizowane na 21 mostach i dwóch przepustach, które dotyczyły głównie wymiany nawierzchni bitumicznych mostów, naprawy bitumicznych przykryć dylatacyjnych i balustrad, wymiany uszkodzonych kratek ściekowych i pokryw wpustów,
- wykonane za 67,9 tys. zł ekspertyzy mostów w miejscowościach Turna Mała (droga nr 19 km 161+225) i Wizna (droga nr 64 km 21+649).

Z kolei w 2015 roku (do 31 maja) Oddział:

- w marcu ogłosił przetarg na wykonanie zabezpieczenia ruchu manewrowego żeglugi śródlądowej o obszarze basenu portowego przy pochylni kładki dla pieszych na drodze nr 8, nad ul. 29 Listopada w Augustowie, który został unieważniony, ponieważ oferta z najniższą ceną (647,1 tys. zł) przewyższała kwotę, którą Oddział zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia (495,3 tys. zł),
- w maju ponownie ogłosił przetarg na wykonanie remontu mostu w miejscowości Przewięż (droga nr 16 km 345+545), który także został unieważniony, gdyż oferta z najniższą ceną (625,1 tys. zł) przewyższała kwotę, którą Oddział zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia (604,3 tys. zł),
- w czerwcu wyłonił wykonawców: wymiany urządzeń dylatacyjnych (nr 1, 6 i 7) na moście w miejscowości Turna Mała (droga nr 19 km 161+225), za wynagrodzeniem w wysokości 691,5 tys. zł i z terminem realizacji do 30 września 2015 r. oraz remontu mostu w miejscowości Ryboły (droga nr 19 km 90+718), za wynagrodzeniem w wysokości 1.335 tys. zł i z terminem realizacji do 30 września 2015 r.,
- odebrał od podmiotów zewnętrznych:
  - roboty o wartości 270,6 tys. zł dotyczące utrzymania czystości obiektów mostowych,
  - prace o wartości 18,2 tys. zł dotyczące naprawy i konserwacji uszkodzonych elementów mostów i przepustów, w tym stwierdzonych podczas kontroli (przeглядów) okresowych przeprowadzonych w 2014 roku,
  - wykonane za 38,1 tys. zł ekspertyzy mostów.

(dowód: akta kontroli str. 61-62, 79, 82, 330-372)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie prowadzenie przez Oddział kontroli stanu technicznego obiektów mostowych i przepustów.

4. Stan techniczny obiektów mostowych, przepustów i urządzeń zabezpieczających ruch oraz innych urządzeń towarzyszących tym obiektom.

4.1. Stan techniczny obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu
faktycznego

W trakcie kontroli NIK (7-8 maja 2015 r.), przy udziale specjalisty posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane w zakresie obiektów mostowych, przeprowadzono oględziny dziewięciu mostów i jednego przepustu (2,4% zarządzanych obiektów mostowych), wybudowanych w latach 1948-1964, których stan techniczny w 2014 roku został przez Oddział oceniony w przedziale od „2” (niedostateczny) do „3” (niepokojący). Oględziny potwierdziły stan techniczny obiektów wykazany w protokołach z kontroli

okresowych przeprowadzonych przez Oddział w 2014 roku, a różnice w ocenie poszczególnych elementów mostów (dźwigarów głównych, płyty pomostu, przyczółków) dotyczyły czterech obiektów mostowych (mostów w miejscowościach: Serski Las na drodze nr 16 km 355+663, Mielniki na drodze nr 16 km 681+344 i Owieczki na drodze nr 65 km 122+933 oraz przepustu w miejscowości Kramkowo na drodze nr 64 km 15+957). Na żadnym z obiektów nie stwierdzono uszkodzeń zagrażających bezpieczeństwu ruchu publicznego lub katastrofą budowlaną. (dowód: akta kontroli str. 288-327, 373-392)

Niskie oceny stanu technicznego poddanych oględzinom obiektów wynikały z uszkodzeń następujących elementów:

- izolacja (o jej nieskuteczności świadczyły przecieki, wykwyty, korozja betonu i odsłoniętych części zbrojenia) – wszystkie obiekty,
  - dźwigary główne (przecieki, stalaktyty, spękania, ubytki betonu) – dziewięć obiektów,
  - belki podporęczowe (przecieki, wykwyty, osady, ubytki betonu) – siedem obiektów,
  - chodniki, krawężniki (nawierzchnia zdeformowana, nierówna, sfałdowana, z łatami oraz spękaniem poprzecznymi lub podłużnymi) – pięć obiektów,
- (dowód: akta kontroli str. 373-392, 394)

4.2. Dostosowanie organizacji ruchu na obiekcie mostowym do jego stanu technicznego i kontrolowanie jej przestrzegania

W latach 2014–2015 (do 31 maja) na mostach zarządzanych przez Oddział nie były wprowadzane ograniczenia w zakresie dopuszczalnej masy lub nacisku na osie pojazdów. (dowód: akta kontroli str. 83-85)

4.3. Wpływ stanu technicznego obiektów mostowych na warunki eksploatacji dróg

W latach 2014–2015 (do zakończenia kontroli) na terenie działania Oddziału nie było obiektów mostowych i przepustów nienormatywnych. Na moście w miejscowości Turna Mała (droga nr 19) z powodu uszkodzeń urządzeń dylatacji i na moście w miejscowości Sztabin (droga nr 8) wprowadzono ograniczenie prędkości, ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego. (dowód: akta kontroli str. 83-85)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Oddziału w zakresie zapewnienia właściwego stanu technicznego zarządzanym obiektom mostowym i przepustom.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Białystok, dnia 29 czerwca 2015 r.

Kontroler
Andrzej Juchnicki
doradca ekonomiczny

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Robert Skwarko

.....
podpis